

Oponentský posudek na diplomovou práci

Jméno studenta: **Jaroslav Krbec**

Jméno oponenta: **Mgr. Vladimír Matlach**

Téma DP: **Emoce v médiích**

Diplomová práce se zabývá zkoumáním principů konstrukce emocionálního významu a je rozdělena do dvou částí.

První část práce představuje definice a způsoby, kterými čeština vytváří a realizuje expresivitu a emocionalitu v textu. Jednotlivé způsoby jsou dále doplněny přehlednými ilustrativními příklady a diplomant zde prokazuje porozumění jazykovědné stránce problému. Výstupem je kompilát poznatků směřujících k odpovědím na základní lingvistické otázky umožňující strojové zpracování emocí v textu.

Druhou částí práce je experimentální aplikace představeného aparátu, a to na texty získané z internetových periodik *blesk.cz* a *novinky.cz*. Cílem této "pilotní studie" (str. 62) je komparace obou zmíněných periodik a ověření pracovní hypotézy, a to, že periodikum *blesk.cz* využívá frekventovaněji emocionální výrazy než periodikum *novinky.cz*. Komparace je založena na inventarizaci subjektivních a emocionálních lexikálních prostředků, určení jejich polarizace a zjištění slovních druhů, které tyto prostředky realizují. Výsledky pracovní hypotézu nepotvrzují, odhalují však jiné rozdílnosti, především rozdílnost obou periodik v poměru využití negativních a pozitivních subjektivních výrazů a jejich případnou disproportionality.

Vytyčené cíle práce, které diplomant uvádí, jsou splněny.

Práci je možné vytknout několik formálních a zcela obecných nedostatků. (1) V práci chybí zasazení disciplíny (komputační detekce emocionálních jazykových jevů) do kontextu -- není zřejmé, v jakém stavu se tato disciplína nachází a jaký vztah k této disciplíně bude diplomová práce mít. (2) V práci zároveň nejsou explikovány jakékoliv motivace k vytyčeným cílům; práce se zabývá konkrétními problémy, ale není jasné, proč mají být vůbec řešeny (např. proč je cílem práce vytvořit kompilát?). (3) Metoda komparace dvou textů (korpusů) je popsána pomocí příkladu v pilotní studii; vzhledem k zamýšlenému zautomatizovanému využití by ale bylo vhodné uvést tuto metodu i v sumarizované a zobecněné algoritmizované formě. Tyto zmíněné nedostatky zbytečně znesnadňují orientaci v celkovém významu práce.

Jazyk a styl práce jinak svědčí o připravenosti a ujasnění myšlenek; text je plynulý a bez logických mezer. Pojmy jsou zaváděny logicky, komparovány s literaturou a jejich následné využití je odůvodněno. Text práce téměř neobsahuje překlepy, je dbáno i na zásady hladké sazby textu a grafickou úpravu (krom několika tabulek a referencí na kapitoly).

Kromě výše uvedených nedostatků práce splňuje formální i odborná kritéria, práci doporučuji k obhajobě se známkou C.

Otázky:

* Vysvětlete pojem pro-drop (str. 29) a vztah tohoto pojmu k češtině vč. příkladů.

* Je podle vás možné nalézt a definovat veškerá pravidla (předpisy) pro automatickou identifikaci polarity (ve smyslu pravidel např. uvedených na str. 31, tj. např. "Vyskytují-li se v syntagmatu koordinovaném spojkou ale dva cíle hodnocení, měly by disponovat [...] rozdílnou polaritou")? Odpověď podpořte argumenty.

* Je možné představenou metodu komparace zcela automatizovat tak, aby nevyžadovala vstup člověka?

V Olomouci dne 2.9.2026

Mgr. Vladimír Matlach